

PESEL.....

IMIĘ I NAZWISKO.....

**Egzamin dla kandydatów
na Przewodnika Świętokrzyskiego
25 - 26.06.2009**

TEST

1. Fundatorem późnorenesansowej (manierystycznej) kaplicy p.w. Matki Boskiej przy kościele parafialnym w Bejskach był:
  - a. Zygmunt Gonzaga Myszkowski
  - b. Stanisław Branicki
  - c. Mikołaj Firlej
  - d. bp Stanisław Krasiński
2. Najstarszym – o źródłowo potwierdzonej metryce - drewnianym kościołem w Polsce jest kościół w:
  - a. Kossowie
  - b. Glinianach
  - c. Zborówku
  - d. Świniarach
3. Santi Gucci Fiorentino związany był z ośrodkiem kamieniarsko-rzeźbiarskim w:
  - a. Chęcinach
  - b. Pińczowie
  - c. Kunowie
  - d. Szydłowcu
4. Pierwszy wielki piec na obszarze Staropolskiego Okręgu Przemysłowego wzniesiono w:
  - a. Samsonowie
  - b. Cedzynie
  - c. Bobrzy
  - d. Kuźniakach
5. Renesansowy ołtarz główny z katedry wawelskiej znajduje się w kościele parafialnym w:
  - a. Małogoszczy
  - b. Chęcinach
  - c. Bodzentynie
  - d. Tarczku
6. Której z budowli nie fundował Jan Długosz?
  - a. kościół parafialny w Oleśnicy
  - b. dzwonnica w zespole Kolegiaty (ob. Bazyliki) w Wiślicy
  - c. kościół parafialny w Chotlu Czerwonym

- d. mansjonaria, ob. Muzeum Diecezjalne w Sandomierzu
7. Kaplica Śmierci znajduje się w kościele w
- a. Ożarowie
  - b. Tarłowie
  - c. Ćmielowie
  - d. Bałtowie
8. Dawna huta Klimkiewiczów znajduje się w:
- a. Sandomierzu,
  - b. Starachowicach,
  - c. Ostrowcu Św.
  - d. Końskich
9. Obrazy w kościele na Świętym Krzyżu namalował:
- a. Wojciech Kossak,
  - b. Jan Styka,
  - c. Franciszek Smuglewicz,
  - d. Józef Szermentowski.
10. Największy zbiornik wodny na terenie woj. świętokrzyskiego to:
- a. Brody,
  - b. Cedzyna,
  - c. Chańcza,
  - d. Starachowice--Pasternik.
11. Obok jakich miast Sandomierz zaliczany jest do „Sedes Regni Principales”
- a. Poznań i Gniezno,
  - b. Kraków i Wrocław,
  - c. Kraków i Poznań,
  - d. Wrocław i Poznań.
12. Opatów przywilej lokacyjny otrzymał w roku:
- a. 1282,
  - b. 1283,
  - c. 1284,
  - d. 1285.
13. Zamek „Krzyżtopór” w Ujeździe został wybudowany z polecenia:
- a. Zbigniewa Oleśnickiego,
  - b. Zbigniewa Ossolińskiego,
  - c. Krzysztofa Ossolińskiego,
  - d. Krzysztofa Szydłowieckiego.
14. Twórca ołtarzy w nawie głównej Bazyliki Sandomierskiej jest:
- a. Jan Bukowski,
  - b. Karol de Prevot,
  - c. Maciej Polejowski,
  - d. Wit Stwosz.
15. Polichromie bizantyjsko–ruskie w prezbiterium Bazyliki Sandomierskiej fundował:
- a. Kazimierz Wielki,

- b. Władysław Jagiełło,
- c. Kazimierz Jagiellończyk,
- d. Fryderyk Jagiellończyk.

16. Izba pamięci oddziału „Jędrusie” znajduje się w:

- a. Sulisławicach,
- b. Wiśniowej,
- c. Zawichoście,
- d. Koprzywnicy.

17. Świętokrzyski Park Narodowy utworzono w roku:

- a. 1947,
- b. 1950,
- c. 1952,
- d. 1956.

18. Prawa miejskie dla Sandomierza Leszek Czarny nadał w roku:

- a. 1182,
- b. 1186,
- c. 1282,
- d. 1286.

19. Mauzoleum męczeństwa wsi polskiej podczas II wojny światowej jest w:

- b. Michniowie
- c. Gębicach
- d. Skarżysku Kamiennej
- e. Pińczowie

20. „Donat” to pierwszy pseudonim:

- a. Waldemara Szwieca
- b. Władysława Jasińskiego,
- c. Jana Piwnika
- d. Eugeniusza Kaszyńskiego

21. Z kościołem św. Jakuba w Sandomierzu związany jest zakon:

- a. Jezuitów,
- b. Franciszkanów,
- c. Bernardynów,
- d. Dominikanów.

22. Rzeźbiarz Jan Maria Padovano jest autorem renesansowego nagrobka:

- a. Niedźwickich w pocysterskim kościele w Koprzywnicy
- b. Elżbiety Zebrzydowskiej w kieleckiej Katedrze
- c. Elżbiety Firlejówny w kościele parafialnym w Bejskach
- d. Stanisława Tarnowskiego w kościele parafialnym w Chrobrzu

23. Które z miast nie posiada w obecnych granicach administracyjnych dzielnicy, która była niegdyś odrębnym organizmem miejskim:

- a. Pińczów
- b. Kielce
- c. Ostrowiec Świętokrzyski

- d. Starachowice
24. Pierwszym zakonem w Świętej Katarzynie był zakon
- a. Paulinów
  - b. Bernardynów
  - c. Dominikanów
  - d. Pallotynów
25. Właścicielami Pińczowa nie byli:
- a. Opalińscy
  - b. Myszkowscy
  - c. Wielopolscy
  - d. Oleśniccy
26. W XIX wieku Bałtów należał do rodziny
- a. Ossolińskich
  - b. Tarłów
  - c. Szydłowieckich
  - d. Drucko-Lubeckich
27. Kasata klasztoru cysterskiego w Wąchocku nastąpiła w związku:
- a. z przeniesieniem zakonników do klasztoru w Mogile i ustanowieniem Parafii
  - b. dekretem prymasa Franciszka Skarbka – Malczewskiego
  - c. konfiskatą przez władze Królestwa Polskiego
  - d. pożarem klasztoru i zniszczeniem jego trzech skrzydeł z celami zakonników
28. Do budowli klasycystycznych nie zalicza się:
- a. pałac w Bejskach
  - b. pałac w Grabkach Dużych
  - c. kościół w Wiązownicy
  - d. kościół w Krzyżanowicach
29. Szlak z Pętkowic na Święty Krzyż ma kolor
- a. Zielony
  - b. Czarny
  - c. Żółty
  - d. Niebieski
30. Piotr Ściegienny urodził się w
- a. Kielcach
  - b. Bilczy
  - c. Krajnie
  - d. Bielinach

Zestaw pytań ustnych 25 – 26.06.2009

ZESTAW 1

1. Powiat sandomierski – zabytki (bez Sandomierza)
2. Zjawisko kaptażu i przykład w Górach Świętokrzyskich
3. Wymień i omów style architektoniczne XIX wieku

ZESTAW 2

1. Bazylika w Sandomierzu
2. Nida i jej dorzecze
3. Staropolski Okręg Przemysłowy - zarys ogólny

ZESTAW 3

1. Najważniejsze miasta woj. świętokrzyskiego
2. Proszę krótko scharakteryzować różnice pomiędzy starożytnym piecem dymarskim, dymarką średniowieczną i wielkim piecem oraz podać przykłady występowania takich obiektów na terenie regionu świętokrzyskiego.
3. Aleksander Patkowski

ZESTAW 4

1. Bazylika w Kielcach
2. Orogeneza kaledońska i jej związek z Górami Świętokrzyskimi
3. Powiat staszowski – zabytki miasta i powiatu

ZESTAW 5

1. Bodzentyn – historia i współczesność
2. Jeleniewski Park Krajobrazowy
3. Architektura renesansowa – charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim

ZESTAW 6

1. Chęciny – historia i współczesność
2. Kamienna i jej dorzecze
3. Proszę wymienić i omówić znaleziska lub zabytki związane z epoką żelaza, które są lub mogą być wykorzystywane jako dobra turystyczne na terenie województwa świętokrzyskiego

ZESTAW 7

1. Kolegiata w Wiślicy
2. Nadnidziańskie Parki Krajobrazowe
3. Kielce – historia i zabytki

ZESTAW 8

1. Stefan Żeromski - życiorys i twórczość
2. Świętokrzyski Park Narodowy
3. Zabytki techniki nad rzeką Kamienną z dopływami

ZESTAW 9

1. Raków - historia i współczesność
2. Orogeneza hercyńska i jej związek z Górami Świętokrzyskimi
3. Zespół klasztorny na Karczówce

ZESTAW 10

<ol style="list-style-type: none"> 1. Cystersi na Ziemi Świętokrzyskiej - historia i współczesność 2. Pińczów - historia i współczesność 3. Hubal na Ziemi Świętokrzyskiej
<p>ZESTAW 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zabytki techniki nad rzeką Czarną Konecką z dopływami 2. Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy 3. Collegium Gostomianum – historia i architektura
<p>ZESTAW 12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szydłów - historia i współczesność 2. Sieradowicki Park Krajobrazowy 3. Zabytki techniki nad rzeką Bobrzą
<p>ZESTAW 13</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sandomierz – historia do XIV wieku 2. Proszę przedstawić koncepcje dotyczące początków klasztoru Benedyktynów na Świętym Krzyżu. 3. Skarżysko-Kamienna – historia i współczesność
<p>ZESTAW 14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kościół św. Józefa w Sandomierzu 2. Zgrupowania Partyzanckie „Ponury – Nurt” 3. Wiślica, jako legendarna kolebka chrześcijaństwa w Polsce w konfrontacji z wynikami badań archeologicznych.
<p>ZESTAW 15</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jan Piwnik - życiorys 2. Sanktuarium w Kałkowie - Godowie 3. Architektura gotycka – charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim
<p>ZESTAW 16</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proszę podać i omówić przykłady popularyzacji badań archeologicznych w regionie świętokrzyskim i ocenić ich atrakcyjność turystyczną. 2. Historia i Zabytki Pińczowa 3. Puszcza Świętokrzyska
<p>ZESTAW 17</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opatów - historia i zabytki 2. Orogeneza alpejska i jej związek z Górami Świętokrzyskimi 3. Kościół parafialny w Bodzentynie
<p>ZESTAW 18</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ratusz w Sandomierzu 2. Proszę wymienić i krótko omówić miejsca w Kielcach i ich najbliższym rejonie związane z najstarszymi fazami osadnictwa. 3. Najcenniejsze zabytki Kielc
<p>ZESTAW 19</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyżyna Sandomierska 2. Ośrodki ariańskie w woj. świętokrzyskim 3. Oddział „Barabasza”
<p>ZESTAW 20</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Związek Henryka Sienkiewicz z Kielecczyną 2. Starachowice – historia i współczesność

3. Architektura romańska – charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim
ZESTAW 21
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sandomierz w wieku XIV – XVIII 2. Pasma główne w Górach Świętokrzyskich 3. Adolf Dygasiński
ZESTAW 22
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kielce do XVIII wieku 2. Końskie – historia i współczesność. 3. Kolegiata w Opatowie
ZESTAW 23
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kielce – wiek XIX do XXI 2. Rezerваты przyrody na Ponidziu 3. Zespół klasztorny w Jędrzejowie
ZESTAW 24
<ol style="list-style-type: none"> 1. Muzeum Starożytnego Hutnictwa w Nowej Słupi – krótka charakterystyka i ocena atrakcyjności turystycznej ekspozycji. 2. Najważniejsze rzeki woj. świętokrzyskiego 3. Wymień zabytki Szydłowa
ZESTAW 25
<ol style="list-style-type: none"> 1. Klimontów - historia i współczesność 2. Sanktuarium na Świętym Krzyżu 3. Architektura barokowa – charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim
ZESTAW 26
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pałac Biskupów w Kielcach 2. Proszę omówić odkrycia archeologiczne dotyczące początków miasta Kielce 3. Góry Pieprzowe w Sandomierzu